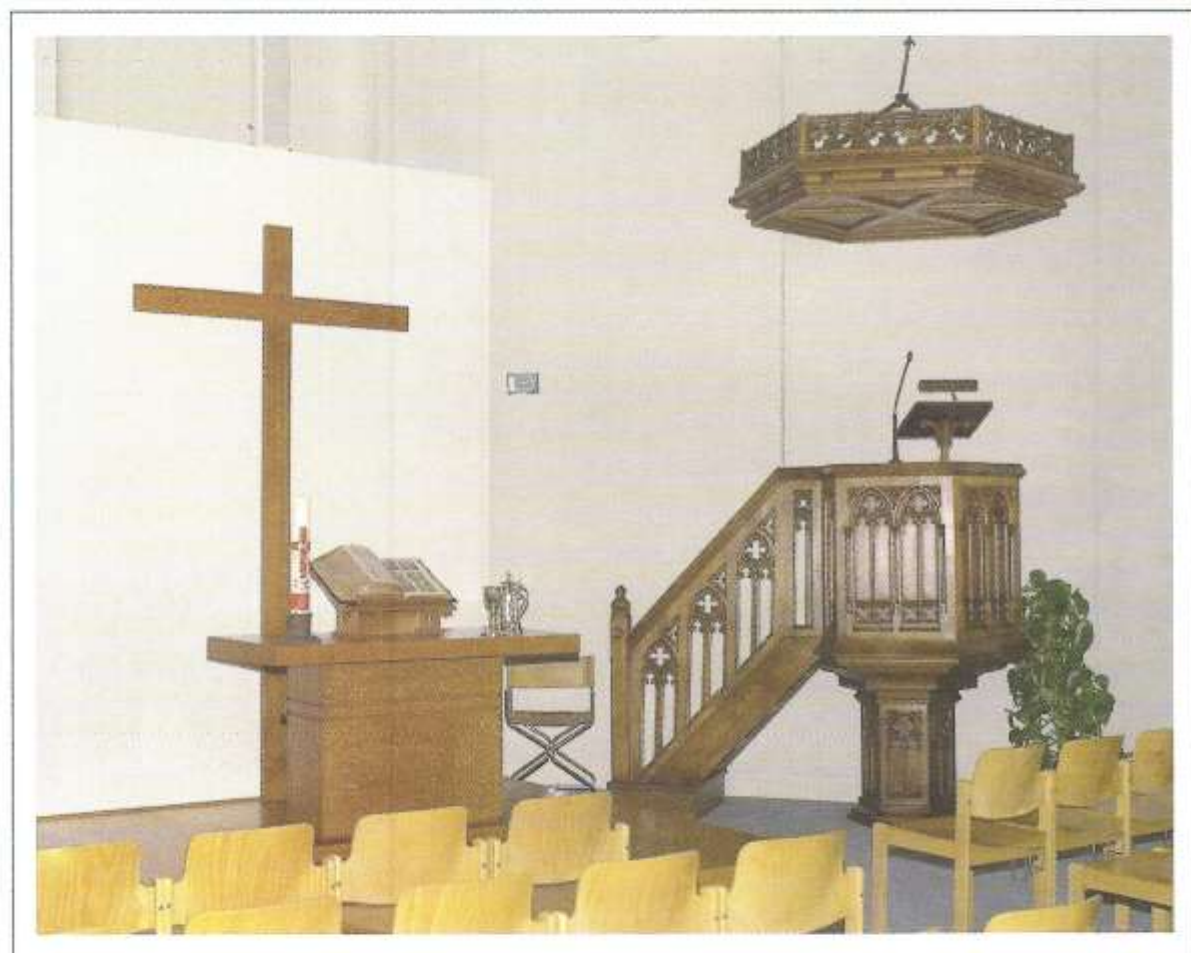

Verenigde Protestantse
Kerk in België
vpkb.be

't KEERSKE,
Keersstraat 1, 8000 Brugge

website: www.protestantsekerkbrugge.be

INHOUDSOPGAVE

Blz.

- 1 Inleidend woordje
- 2 Overdenking
- 9 Elkaar leer je kennen met een goed gesprek
- 10 't Keerske in beeld: doet u mee?
- 11 “Uit de zonde opgericht”: Hervormingsdag 28 okt.
- 13 De rol van vrouwen in de vroeg Christelijk kerk
- 14 Agenda
- 15 Terugblik: Daguitstap zaterdag 1 september
- 16 Open monumentendagen, 6 en 7 september 2018
- 17 Benefietconcert: vrijdag 9 november 2018
- 18 Erediensten
- 20 Voor de kinderen

protestantsekerkbrugge.be

INLEIDEND WOORDJE

Als u dit ontvangt is de Vredesweek geweest en Israël-zondag gevierd. Was er reden tot vieren? U weet het, u was er bij..... toch?

Van Vrede naar Gastvrijheid is een logische stap. De overdenking sluit daar mooi bij aan en dat is weer een aanloop naar Hervormingsdag. Een hervorming dringt zich weer op na 501 jaar, in een cultuur die niet meer vanzelfsprekend christelijk is.

Gods naam is Jahwe; “Ik ben er voor U”. God is een gebeuren en gebeurt vaak naamloos en buiten de kerk. Daar moeten we bij zijn. Als kerk hebben wij vaak gezegd “Ga met ons mee.” Jezus stapt naar de Emmaüsgangers en vraagt: “Mag ik een eind mee op jullie weg? “

De eersten die in aanmerking komen is de jeugd. Jannica de Prenter bereidt voor Hervormingsdag een dienst voor met grote aandacht voor de jongsten. Mogen wij een eind met jullie mee.....?

Laten wij iedere gelegenheid aangrijpen om ons gastvrij op te stellen, met aandacht voor de vluchteling, de armen en het milieu!

Mogen wij met jullie mee? Mogen wij Christus Jezus zichtbaar maken?

Verder vindt u in deze kerkbode een verslag van de Open Monumentendag, de uitstap van De Vrienden, de Agenda met barbecue en muziek. Graag uw bijzondere aandacht voor het BENEFIET-concert ten voordele van ons tweejarig doel: De MUG-heli in Brugge. Hopelijk bent u aanwezig, het wordt een warme gastvrije herfst.

Albert Eversen

OVERDENKING:

Werken aan vrede door de weg van de gastvrijheid te gaan

Vlaamse vredesweek: iedereen thuis

Het is u misschien niet ontgaan: in veel kerken in Vlaanderen was er afgelopen week volop aandacht voor de Vlaamse

vlaamse vredesweek

21 september

2 oktober 2018

vredesweek die begon op 21 september, de Internationale dag van de vrede en eindigde op 2 oktober, de Internationale dag van de geweldloosheid. Het thema van de vredesweek was dit jaar ‘iedereen thuis’. Dit mooie thema is geïnspireerd op het evangelie van Lucas en op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.¹ Het woordje ‘iedereen’, sluit vooral aan bij artikel 1 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, waar de verklaring stelt dat iedereen, geen mens uitgezonderd “gelijk” en in “waardigheid” wordt geboren”. Het woordje ‘thuis’ is geïnspireerd op het tiende hoofdstuk van het Lucasevangelie, waar Jezus zijn leerlingen de wereld inzendt met de opdracht om te vertrouwen op de gastvrijheid van de mensen, en daarbij zelf uitnodigend te zijn door de ander te groeten met de woorden “vrede voor dit huis” (Lc 10:5). In een wereld die vol is van vijandigheid, moeten de leerlingen, van huis tot huis gaan, hopen op een dak boven hun hoofd, en een plaats waar zij genodigd zijn aan tafel. Het verlangen naar een veilig thuis leeft bij iedere mens. We hebben allemaal geborgenheid nodig, een plek waar je thuis kunt komen, waar je met hartelijkheid ontvangen wordt, en je je aanvaard en bemind weet. De Vlaamse Vredesweek is een mooie gelegenheid om na te denken over Bijbelse gastvrijheid, en de vraag hoe je als geloofsgemeenschap heel concreet handen en voeten kunt geven aan vrede door gastvrij

¹ *Iedereen thuis: Vlaamse Vredesweek 2018*. Antwerpen: Pax Christi. 2018.

te zijn. In deze overdenking wil ik enkele gedachten met u delen over de Bijbelse opdracht tot gastvrijheid.

Gastvrijheid als Bijbelse grondhouding

Gastvrijheid is een belangrijk thema in de Bijbel. Je zou gastvrijheid ook wel kunnen zien als een Bijbelse grondhouding, een manier om in het leven te staan, een spirituele weg waarin je als mens steeds meer mag groeien. Gastvrijheid als spirituele weg komt heel sprekend naar voren in het boekje *‘Open uw hart’* van Henri Nouwen. Gastvrijheid als levenskunst is voor Nouwen de weg van ‘vijandigheid naar ‘gastvrijheid’. Mensen die ontheemd zijn: vluchtelingen, migranten en mensen zonder papieren, ervaren dagelijks hoe moeilijk het is om een thuis te vinden in een land met een andere taal, met een andere cultuur en met andere gewoontes. Vaak krijgen ze te maken met vijandigheid, en krijgen ze te horen dat ze niet welkom zijn. Dat is eigenlijk niet zo vreemd. Van nature zijn we vaak geneigd om angst te hebben en vijandig te staan tegenover het vreemde en de andersheid van de ander. Je kunt je ongemakkelijk voelen, door de andere manier van omgang, door vreemde gebruiken en gewoontes. Wie gastvrij wil zijn voor vreemdelingen, moet daarom letterlijk over drempels heen stappen, over de barrières van taal en cultuur. Dat betekent volgens Nouwen niet dat je voorbij moet gaan aan de natuurlijke respons van vijandschap of angst voor het vreemde. Een woord dat Nouwen daarbij laat klinken is het Duitse *‘Gastfreundschaft’*. Gastvrijheid gaat voor Nouwen over de bereidheid en het vermogen om vriendschap te sluiten met de mensen die als gast bij je aankloppen.²

Abraham en Sara: wie zelf gastvrij is, ontvangt de zegen

Een Bijbelverhaal dat christenen al eeuwenlang heeft geïnspireerd tot een spiritualiteit van gastvrijheid is Genesis 18, waar Abraham drie bijzondere gasten ontvangt, die

---

² Henri Nouwen, *Open uw hart: de weg naar gastvrijheid, onszelf en God*. Heeswijk: Berne Media. 2016: 65.

dan weer engelen, dan weer God zelf blijken te zijn. Dit verhaal over Abrahams gastvrijheid is geworteld in het grotere verhaal over Abrahams en Sara's nakomelingschap, en de belofte dat Abraham vader zal zijn van een groot volk, zo talrijk als de sterren aan de hemel (Gen 12:2; 15:5). Het verhaal begint in Gen 18 met een schildering, waarbij de vertelstem met een paar pennenstreken vertelt hoe Abraham op het heetst van de dag in de deuropening van zijn tent zit. De ingang van de tent is letterlijk de grens, de overgang van binnen naar buiten, de plaats bij uitstek waar God en mensen elkaar ontmoeten (vgl. Num 12:5; Deut 31:15). Abraham zit dus heel bewust precies op de grens tussen binnen en buiten.

Wat vooral opvalt aan Abraham is zijn actieve houding. De gasten komen niet naar *hem* toe. Hij beweegt zich naar *hen* toe. Wanneer Abraham hen ziet, stapt hij uit zijn comfortzone, zijn tent uit, naar de mannen die daar staan, "even verderop" (Gen 18:2). Het verhaal van Abraham verbeeldt ook heel mooi hoe praktisch gastvrijheid is. De reizigers krijgen een plek in de schaduw; handen en voeten worden gewassen, en een royale maaltijd wordt bereid. Abraham maakt zich er niet gemakkelijk van af. De gasten krijgen

Marc Chagall, Abraham et le trois anges. Saint-Paul-de-venge, France, 1966.

melk en boter, twee levensmiddelen die in het Oude Nabije Oosten zeker zo duur waren als wijn. Sara krijgt de opdracht, om meel te verzamelen en koecken te bakken. Abraham zelf haast zich, en vraagt een knecht om een mooi uitziend kalf te slachten. Het moet

uren geduurd hebben, voordat het brood gebakken is, en het vlees mals en gaar is. Echte gastvrijheid vergt dus tijd, zorg en aandacht. Wat verderop in het verhaal (vv. 18:9-15), blijken deze gasten engelen te zijn. Sterker nog: het is de HEER zelf, die te gast is bij Abraham. Deze vreemde gast, is gekomen om de teleurstelling over Abrahams en Sara's kinderloosheid te doorbreken met een zegen, want even verderop in het verhaal vertelt de Heer aan Abraham dat Sara een zoon zal krijgen. Zijn naam moet *Yitschak* zijn, dat 'hij lacht' betekent. Het stille verdriet van Abraham en Sara maakt hier plaats voor vreugde en gelach. In dit verhaal hangt het geven van gastvrijheid dus op een verassende manier samen met het ontvangen van de zegen. Wie zelf gastvrij is, ontvangt dus de zegen.

God is zelf één en al gastvrijheid

Het verhaal van Abrahams gastvrijheid is een centraal thema in de christelijke kunst. Een bekend voorbeeld is de icoon van Andrej Roeblov. Roeblov zag in Abrahams ontmoeting met de drie engelen die te gast zijn bij Abraham en Sara, de triniteit, de drie-ene God die zelf één en al gastvrijheid is, die steeds ruimte schept voor wie bij hem te gast wil zijn. Zoals in Abraham vele volken gezegend zijn (Gen 12:3), zo is de God van Abraham een gastvrije God voor alle mensen, niemand uitgezonderd. Met deze icoon, verbeeldt Roeblov de warme uitnodiging om vooral deel uit te maken van de liefdevolle en ruimhartige gemeenschap tussen de Vader, de Zoon en de Geest. Die gemeenschap ervaren we nog het sterkst in de Maaltijd van de Heer, waar de gastvrijheid van de Heer, die zichzelf delen laat, de bron is om brood en wijn met elkaar te delen.

Benedictus: de vreemdeling ontvangen als Christus zelf

De opdracht om gastvrij te zijn, horen we ook terug in de vroeg-christelijke brieven. In de Hebreeënbrief lezen we bijvoorbeeld: "houd de gastvrijheid in ere, want zo hebben sommigen onder u engelen ontvangen" (Hebr. 13: 2).

Roerbljov's Icoon van de Drie-vuldigheid, 1410, Tretjakov

Ook Paulus beschouwt de gastvrijheid als een belangrijke christelijke waarde, en maant in zijn befaamde Romeinenbrief aan om steeds gastvrij te zijn (Rom 12:13). Een mooi voorbeeld van een doorleefde christelijke spiritualiteit, die gastvrijheid verheven heeft tot kernwaarde van het christen-zijn, zien we terug bij de Benedictijnen. Benedictus van Nursia zag gastvrijheid als een kans om God te ontmoeten. Door letterlijk ruimte te scheppen voor de naaste, en in het bijzonder voor de vreemdeling, ontstaat er ruimte om de ultieme Ander te ontmoeten. Want in het 53^e hoofdstuk van de regel van Benedictus, lezen we dat een gastvrije kerk, een kerk is waar gasten als Christus zelf worden ontvangen (RB 53: 1-2, 6-7a).³

Alle gasten en bezoekers die aankomen moeten worden ontvangen als Christus zelf. Eens zal hij zeggen: 'Ik kwam als gast en gij hebt mij ontvangen (Matt 10:40, 25:35). Aan ieder wordt de eer bewezen die men verschuldigd is, maar heel in het bijzonder aan geloofsgenoten (Gal 6:10) en vreemdelingen (Matt 25:35). [...] Laat de wijze van begroeten van grote nederigheid getuigen. In elke gast wordt Christus immers ontvangen en geëerd.

Die Benedictijnse gastvrijheid hebben we ook ervaren tijdens de uitstap naar de abdij van Zevenkerken. Door pater Fernand werden we met alle hartelijkheid en liefde rondgeleid door het gebouw. Hij gaf niet alleen uitleg over de symboliek en de geschiedenis van het gebouw, maar toonde ook steeds interesse in onze Protestantse spiritualiteit, alsof hij beseftte dat zijn Protestantse mede-christen, die anders gelooft en anders denkt, een doorkijkje is naar Christus, dat God ook in die ander hem iets te zeggen heeft. We hebben denk ik allemaal die warmte gevoeld, en

³ De regel van Sint Benedictus in de taal van onze tijd. Brugge, Sint-Andries Abdij. 1990: 100.

dat ontzettend gewaardeerd. In zijn liefdevolle en open houding was pater Fernand een voorbeeld van christelijke gastvrijheid. Het is veelzeggend dat het Griekse woord voor gastvrijheid, *philoxenia*, letterlijk ‘liefde tot de vreemdeling’ betekent. Het ultieme beeld van gastvrijheid, van liefde voor de andersheid van de ander, de vreemdeling, is daarom Jezus zelf, die zich met de vreemdeling vereenzelvigd wanneer hij zegt: “Ik was vreemdeling, en gij hebt mij gehuisvest” (Matt 25:35).

Gastvrij omgaan met elkaar is ook zelf warmhartelijk zijn

Het verhaal in Gen 18 zoomt vooral in op de gastvrije houding van de gastheer. Abraham komt naar voren als een gastheer, die naar zijn gasten toe beweegt en hen met alle hartelijkheid uitnodigt voor een maaltijd. Toch valt ook op dat de uitnodiging open en hartelijk is, maar niet dwingend. Gastvrijheid is natuurlijk nooit éénrichtingsverkeer. Ook van de gasten wordt een open en warmhartelijke houding gevraagd: de openheid om in te gaan op de uitnodiging, en de bereidheid om de gastheer ten volle gastheer te laten zijn. Het perspectief van de gast, komt in Lucas 10 sterk naar voren, waar Jezus de leerlingen de wereld instuurt om het evangelie te verkondigen.

Op die reis, die lang en zwaar zal zijn, moedigt Jezus hen aan om geen grote buidel geld mee te nemen, maar te vertrouwen op de gastvrijheid van de mensen, om aan te kloppen en hun gastheer te begroeten met de woorden: “vrede voor dit huis” (Lc 10:4-5). Wie wel eens een stukje van de pelgrimsroute naar Santiago heeft gelopen,

Lied bij Lucas 10

Vrede zij u, vrede zij u,
gelijk mij de vader zond,
zend ik ook u.

Vrede zij u, vrede zij u,
gelijk mij de Vader zond,
zend ik ook u.

Blijf gij in mij, blijf gij in mij,
mijn woord dat moet in u
zijn,

dat maakt u vrij.

Blijf gij in mij, blijf gij in mij,
mijn woord moet in u zijn,
dat maakt u vrij.

Ontvang mijn Geest,
heilige Geest,
en hij zal u leiden,
weest niet bevreesd.

Ontvang mij Geest,
heilige Geest,
En hij zal u leiden,
weest niet bevreesd.

*Lied 699 uit de Johannes
de Heer liedbundel*

herkent hierin de spiritualiteit van de Camino: als pelgrims in alle eenvoud op weg gaan, en vol vertrouwen je hart openstellen voor de herbergiers die je ontvangen, zomaar eventjes oplopen met een ander, om een verhaal te delen, dan weer stil vallen om te ontdekken wie je zelf bent, wat er echt toe doet, en hoe God steeds aanwezig is op je weg, in de bergen en de rotsen, de kronkelpaadjes, de heuvels en de beekjes, de vogels in de lucht.

In het voetspoor van Abraham met de deuren open

Tijdens de vredesweek, werd door verschillende kerken en gebedshuizen heel concreet handen en voeten gegeven aan vrede door mee te doen aan de fietstocht ‘gesloten, open deuren’. In het voetspoor van Abraham werden deuren die vaak gesloten blijven, letterlijk open gezet, en kregen fietsers via de app Xplore Bruges een inkijkje in de rituelen, symbolen en tradities van YOT, de vrijzinnig humanisten, de Katholieke, Anglicaanse, Protestantse en Orthodoxe kerk, en de gebedshuizen van de Hindoestanen, Moslims en de (Zen-) Boeddhisten. Op 9 oktober gaan de deuren van ’t Keerske opnieuw open, want dan ontvangen we vanuit de volwassenvorming van het bisdom Brugge (CCV), een groep wandelaars die dezelfde route te voet zullen afleggen. In het ontvangen van deze gasten, mogen we ons geïnspireerd weten door het verhaal in Gen 18 en de spiritualiteit van Benedictus, want in het delen van verhalen met mensen die anders zijn, mensen met andere tradities, is Christus zelf aanwezig. Als protestantse kerk geven we elke zondag weer handen en voeten aan vrede, door een open gastvrije gemeente te zijn, waar gasten in ons midden opgemerkt worden, volop meedoen in de eredienst, en van harte uitgenodigd worden voor het koffiemoment na de dienst.

Zondag 7 oktober: bidden voor vrede

Op zondag 7 oktober zullen we de vredesweek afsluiten met ‘vredeszondag’, een dienst die helemaal in het teken van vrede zal staan, en waarbij we ook de Maaltijd van de Heer zullen vieren, en de bijzondere gemeenschap tussen Vader, Zoon en Geest opnieuw met elkaar mogen ervaren.

Jannica de Prenter.

ELKAAR LEER JE KENNEN MET EEN GOED GESPREK

Sommigen van u hebben het al gemerkt: met kleine stapjes wordt het pastoraat weer opgepakt. Naast het bijzondere pastoraat rond rouw en verdriet, wil ik tijdens mijn eerste jaar in Brugge de tijd nemen om de gemeente beter te leren kennen. En hoe kan dat beter door elkaar te ontmoeten onder het genot van een kopje koffie of thee? Gaandeweg het jaar, mag u daarom een uitnodiging verwachten voor een kennismakingsgesprek, waarin ik met u in gesprek wil gaan over de vraag wat u belangrijk vindt in het gemeentewerk, hoe het met u gaat, en wat er echt doe doet. Deze gesprekken zijn natuurlijk geen verplichting; het is een aanbod voor wie dit prettig vindt. Inmiddels zijn er al een aantal gesprekken geweest, en ik moet zeggen dat het keer op keer gesprekken waren die er echt toe doen, ontmoetingen die mij steeds weer inspireren. In sommige gesprekken ging het vooral over de kerk, in andere gesprekken ook over hoe je het geloof ervaart, wat mooi en pijnlijk is in het leven en hoe je daarmee omgaat. Juist die diversiteit is ontzettend boeiend. Door in alle openheid met elkaar in gesprek te gaan, zal ik mij een beter beeld kunnen vormen van de gemeente, en kan ik ook beter aanvoelen wat er bij u leeft. Uiteindelijk zullen deze kennismakingsgesprekken de kerkenraad ook helpen om na te denken over de toekomst van de gemeente. In de maand oktober en november gaan de gesprekken eventjes op een laag pitje, omdat ik me dan voor moet bereiden op het kerkelijk examen, om ze daarna weer met goede moed te hervatten. Ik wil u nu alvast bedanken voor alle openheid en hartelijkheid.

Jannica de Prenter

'T KEERSKE IN BEELD: DOET U MEE?

Als proponente doe ik bijna alles wat een dominee moet doen: liturgieën maken, elke week trachten een goede preek te schrijven, bij de mensen langs gaan, vergaderingen voorbereiden, contacten onderhouden met verschillende initiatieven in de stad... Maar één van de belangrijkste taken van een proponent is ook het kerkelijk examen. Dit examen, dat ik in november zal afleggen, is één van de voorwaarden om als dominee beroepen te mogen worden. Een onderdeel van dat kerkelijk examen is het maken van een kerkelijke kaart. Zo'n kerkelijke kaart is een klein onderzoekje, dat een beeld geeft van onze gemeente: daarbij gaat het niet alleen over de geschiedenis van het Protestantisme in Brugge en het ontstaan van onze gemeente, maar wordt er ook naar cijfers gekeken: hoeveel mannen en vrouwen telt onze gemeente, hoeveel doopleden en hoeveel belijdende leden? Wat is de gemiddelde leeftijd? Hoe vaak komen mensen gemiddeld naar de kerk, en hoe wordt het gebedsleven ervaren? Om dit goed in kaart te kunnen brengen heb ik u hulp nodig, en wil ik u vragen of u mee wilt werken aan een enquête. Voor de mensen die een mailadres hebben opgegeven bij de kerkenraad, zal de enquête digitaal verstuurd worden. Er zal in de kerk ook een stapeltje met papieren versies liggen. Er zal zorgvuldig met uw gegevens worden omgegaan, en in de publicatie zullen uw persoonsgegevens anoniem gemaakt worden. Zo'n onderzoekje geeft natuurlijk een interessant inkijkje in de gezondheid van onze gemeente, en kan aanleiding geven tot gesprek. Daarom zal ik de resultaten van dit onderzoek presenteren tijdens de gemeentevergadering in januari, en heeft u ook de gelegenheid om hierop te reageren. Ik hoop van harte op uw medewerking.

Jannica de Prenter

‘Uit de zonde opgericht’: Hervormingsdag op 28 oktober

Op zondag 28 oktober zullen wij als vanouds Hervormingsdag vieren, en herdenken we de Reformatie, die op 31 oktober 1517 symbolisch van start ging, toen Luther zijn 95 stellingen tegen de aflaten op de deur van de slotkerk in Wittenberg spijkerde. In een tijd waar alle focus in de theologie ligt op zonde en schuld, en het afkopen daarvan, begint Luther een genadige God te verkondigen, een God die je leert kennen door de Schrift en door het geloof *alleen*. Het thema van deze Hervormingsdag is dan ook: ‘uit de zonde opgericht’. Deze themadienst zal gaan over de vrijheid door genade. We hoeven niet te leven in angst, maar mogen als bevrijde mensen door het leven gaan, als geliefde mensen van God die uit zijn milde hand de zegen van zijn genade verkrijgen. Een tekst die helemaal hoort bij Luther is natuurlijk het zesde hoofdstuk van de Romeinenbrief, waar Paulus spreekt over de bevrijding uit de zonde en het leven ‘onder de genade’. Er zijn weinig teksten die zo bepalend zijn geweest voor de Reformatorische theologie als de Romeinenbrief. Daarom mag Rom 6 ook ten volle klinken tijdens Hervormingsdag.

© Scan door Carol Gerten-

Maarten Luther, geschilderd door Lucas Cranach de Oude in 1529

In de dienst van 28 oktober zal er ook volop aandacht zijn voor de kinderen. Tijdens het kindermoment zal op speelse wijze uitleg gegeven worden over Luther en zijn 95 stellingen, en ook tijdens andere momenten in de dienst zullen de kinderen betrokken worden. Aan Hervormingsdag

werkt ook ons koor weer mee. Onder begeleiding van Patrick, zullen zij de dienst weer muzikaal opluisteren. Daarbij mag het Lutherlied natuurlijk niet ontbreken. Het bekendste Lutherlied is ongetwijfeld 'Ein feste Burg is unser Gott'. Dit lied dat Luther baseerde op Psalm 46, en dat uitgroeide tot het Reformatielied bij uitstek, zullen wij op 28 oktober samen ten gehore brengen.

*1. Een vaste burcht is onze God,
een wal die 't kwaad zal keren;
zijn sterke arm houdt buiten schot
wie zich niet kan verweren.
De vorst van het kwaad,
de aartsvijand staat
geharnast in 't veld;
in list en in geweld
kan geen hem evenaren.*

*4. Gods heilig woord alleen houdt stand,
Gods waarheid zal ons staven.
Hij leidt ons en met milde hand
schenkt Hij zijn geestesgaven.
Al rooft de tiran
ons wat hij maar kan,
ons goed en ons bloed, –
laat hem zijn overmoed!
Gods rijk blijft ons behouden.*

Lutherroos of Lutherzegel is een wereldwijd herkenbaar symbool voor het lutheranisme. Het was oorspronkelijk een persoonlijk zegel ontworpen door Maarten Luther als een uitdrukking van zijn theologie en geloof waarmee hij zijn autorisatie gaf aan zijn correspondentie.

EEN GESPREK OVER DE ROL VAN (RELIGIEUZE) VROUWEN IN DE VROEGE CHRISTELIJKE KERK.

Op zondag 26 augustus werd in de zondagsmis, uitgezonden op Canvas, de tekst Efeziërs 5 vers 21 tot 24 gelezen.

Ik citeer: “*Aanvaard elkaars gezag uit eerbied voor Christus. Vrouwen, erken het gezag van uw man als dat van de Heer, want een man is het hoofd van zijn vrouw, zoals Christus het hoofd is van de kerk, het lichaam dat Hij gered heeft. En zoals de kerk het gezag van Christus erkent, zo moeten vrouwen in ieder opzicht het gezag van hun man erkennen.*”

Dit gaf nogal wat boze reacties over het heersen van de man over de vrouw.

In het weekblad Tertio schreef dhr. Jean Bastiaens hierover volgende lezersbrief, die wij met zijn goedkeuring u niet willen onthouden.

Vroege kerk en vrouwen

Goed dat Steven Vanderputten het vooroordeel over de “donkere middeleeuwen” tracht te weerleggen (zie *Tertio* nr. 968 van 29/8). Jammer echter dat zijn interview begint met een vooroordeel jegens de apostel Paulus en zijn zogenaamde “negatieve houding tegenover de actieve rol van vrouwen in geloofsgemeenschappen”. Niets is minder waar. Paulus heeft, helemaal in de lijn van Jezus, ruim baan gegeven aan vrouwen om in het apostolaat een actieve rol te kunnen spelen. Denk maar aan het echtpaar Prisca en Aquila, medewerkers van het eerste uur. Wie de lijst met groeten bestudeert aan het einde van de Romeinenbrief, ontdekt daar een heel aantal vrouwen die actief zijn in de verkondiging en de gemeenschapsopbouw. Zijn fundamentele uitgangspunt voor de gelijkheid van man en vrouw “in Christus” verwoordt Paulus in Galaten 3,28: “Er is geen sprake meer van jood of heiden, slaaf of vrije, man of vrouw: u bent allen één in Christus Jezus”. Dat principe bracht hij consequent in praktijk.

Zijn open visie is echter overschaduwd door een paar passages in de eerste brief aan de Korintiërs. Enerzijds zegt Paulus dat vrouwen in de gemeenschap kunnen bidden en profeteren (11, 5), anderzijds dat “vrouwen in de samenkomsten hun mond

moeten houden” (14, 33-34). Wat is het nu? Veel exegeten tonen aan dat het om latere toevoegingen moet gaan die in de conservatievere opvattingen passen van de generatie na Paulus (idem voor de gewraakte passage uit de Efeziërsbrief over de “onderdanigheid” van de vrouw).

Al in de jaren 1980 concludeerde nieuwtestamenticus Gijs Bouwman dat de radicale omgang van Jezus met vrouwen en de radicale inschakeling van vrouwen in het gemeentewerk door Paulus, voor een stuk tenietgedaan werden in de tijd van de schriftelijke vastlegging van de evangelies. Hij schrikt er niet voor terug om vrouwen aan het einde van de eerste eeuw “de verliezers” te noemen. Hoog tijd dat we het Nieuwe Testament zorgvuldiger gaan lezen en bestuderen ten aanzien van de rol van vrouwen in de vroege kerk. De vooroordelen blijken nog steeds torenhoog te zijn en de gevolgen daarvan zijn niet gering.

Jean Bastiaens

AGENDA

9 oktober	14.00u – 16.30u:	Bezoek groepen voor de gebedshuizen wandeling, organisatie de vormingsdienst van het bisdom Brugge
9 oktober	19.30u:	Kerkenraad
13 oktober	18.30u:	BBQ in ‘t Keerske
15 oktober	19.30u:	Koorrepetitie
22 oktober	19.30u:	Koorrepetitie
22 oktober	19.30u:	Districtsvergadering in Kortrijk voorbereiding Synode
3 november	10.00u – 12.30u:	Rol en taak van kerkenraadsleden, VPKB Roeselare
9 november	20.00u:	Benefietconcert in ‘t Keerske, ten voordele van de MUG-heli

TERUGBLIK: DAGUITSTAP ZATERDAG 1 SEPTEMBER

We misten alvast de start: een deel van het gezelschap - waarbij ook ondergetekende- had positie genomen vóór de deur van de enige concurrent van het bedrijf Arte/Grossé, waar de zaakvoerder, Michel Vernimme, ons zou rondleiden. Het werd een zeer interessante uiteenzetting over goudborduren, oude en nieuwe kazuifels en andere liturgische attributen. We mochten ook een kijkje nemen in het textielatelier en het herstellingsatelier voor koperen voorwerpen.

Voor de lunch werden we verwacht in de “Clos du Midi”, waar de reuzebrochettes van vlees of scampi's zich best lieten smaken.

In de namiddag trokken we verder naar de Sint-Andriesabdij in Zevenkerken, waar we werden verwelkomd door Pater Fernand, een gemoedelijke man, die we leerden kennen als iemand met een stevige oecumenische bagage.

We bezochten de kerk, de refter, de kloostergang en de prachtige binnentuin. Het bezoek werd afgerond in de oude kapel, waar onze proponente een psalm voorlas.

De zonovergoten uitstap werd besloten –hoe kan het ook anders- met een natje en een droogje in Bistro Zevenkerken.

Dany Constant

OPEN MONUMENTENDAGEN, 6 en 7 september 2018

Op zaterdag 6 en zondag 7 september stonden de deuren van 't Keerske weer open tijdens de Open Monumentendagen in Brugge, van 13u – 17u.

Veel interesse voor het open luik van de crypte. Verrassende opmerkingen van het publiek voor zo'n mooie crypte.

Alles is vlot verlopen, maar de gids, Willy Degraeve, had amper de tijd om een slokje water te drinken.

Een dikke merci aan Albert voor het openen en sluiten van het luik, aan Anneke en Jan voor hun aanwezigheid op zaterdag en aan Dany en Willy voor hun aanwezigheid op zondag.

We zijn alweer een stuk bekender geworden in het Brugse!

Op zaterdag was er een opkomst van 105 belangstellenden en op zondag waren er 320. In het totaal zijn er dus 425 mensen binnen geweest.

VRIJDAG 9 NOVEMBER - 20.00u

Het ensemble **Les Abbagliati**
brengt een **BENEFIETCONCERT**
ten voordele van de **MUG-Heli**

DE VROUWEN VAN DE KONING

Dit intiem programma is een poëtische en muzikale vertelling over de liefde en lusten van Lodewijk XIV.

Uitvoerders: Soetkin Elbers: zang, Annelies Decock: viool, Sien Huybrechts: traverso, Ronan Kerno: viola da gamba, Dimos de Beun: klavecimbel
Marieke De Maré: tekst

Componisten: Couperin – Lambert – Charpentier

Kapel 't KEERSKE

Keersstraat 1, 8000 Brugge

Inkom: Add: € 20.00, Vvk: € 18.00, Leden Vrienden : € 15.00

Hierbij is een drankje na het concert inbegrepen.

Info/tickets: constant.dany.dc@gmail.com – tel.: 050 / 385037

Org.: De Vrienden van de Protestantse Kerk in Brugge

Erediensten 10.00 uur

ZONDAG 7 OKTOBER; HEILIG AVONDMAAL

Predikant Dr. J. de Prenter *-proponent VPKB in Brugge*
Ouderling Dhr. A. Eversen
Diaken Dhr. J. van Groenigen
Organist Mevr. Anja van Holst
Babyoppas Mevr. M. Lammens
Collecte Kerk
Koffiedienst Fam. A. Deceuninck

ZONDAG 14 OKTOBER

Predikant Ds. G. Schouten *-emeritus predikant (Berchem),
oud-predikant Brugge*
Ouderling Dhr. A. Deceuninck
Diaken Mevr. M. Lammens
Organist Dhr. Alexander Vangaever
Babyoppas Mevr. A. Laureys-Kutsch
Collecte Mercy Ships
Koffiedienst Mevr. H. Coudijser & M. Lammens

ZONDAG 21 OKTOBER

Predikant Dr. J. de Prenter *-proponent VPKB in Brugge*
Ouderling Mevr. A. Klifman
Diaken Dhr. P. Hellebuck
Organist Mevr. Lieve Vercruysse
Babyoppas Vrijwilliger
Collecte Ik Help een Kind
Koffiedienst Fam. W. ten Kate

ZONDAG 28 OKTOBER. HERVORMINGSZONDAG;
KINDERDIENST

Predikant Dr. J. de Prenter *-proponent VPKB in Brugge*
Ouderling Dhr. A. Eversen
Diaken Dhr. J. van Groenigen
Organist Dhr. Dimos de Beun
Babyoppas Mevr. M. Lammens
Collecte Kerk
Koffiedienst Fam. J. Klifman

ZONDAG 4 NOVEMBER; HEILIG AVONDMAAL

Predikant Dr. J. de Prenter *-proponent VPKB in Brugge*
Ouderling Dhr. A. Deceuninck
Diaken Mevr. M. Lammens
Organist Mevr. Anja van Holst
Babyoppas Mevr. A. Laureys-Kutsch
Collecte Zending
Koffiedienst Fam. P. Luteijn

Koffiedienst loopt als volgt door: 11 november Dhr. A. Eversen & Mevr. Moghadam. 18 november Mevr. J. Lagauw-Wage. 25 november Fam. W. Buijs. 2 december Fam. J. van Groenigen. 9 december Fam A. Deceuninck. 16 december Mevr. H. Coudijser & Mevr. Lammens. 23 december Fam. W. ten Kate.

Verder zie Kerksite "ACTIVITEITEN" ook voor andere activiteiten en een samenvatting van erediensten met evt. wijzigingen.

VOOR DE KINDEREN

Marcus 10: 46 – 52

In het evangelie van Marcus wordt verteld over een blinde man die Jezus roept en genezen wordt.

Kan jij 6 verschillen zien tussen de 2 tekeningen?

KERKENRAAD

Predikant

Sinds 1 oktober 2017 is onze gemeente vacant.

Ouderlingen

- Mevr. A. **Klifman** – ☎ 050 / 36.04.36
Begoniastraat 15, 8310 Assebroek
- Dhr. A. **Eversen** – ☎ 0495 / 22.88.37
Carolus de Vischstraat 18, 8200 Sint- Andries
- Dhr. A. **Deceuninck** – ☎ 050 / 31.69.23
Rond den Heerdstraat 14, 8000 Brugge

Diakenen

- Mevr. M. **Lammens** – ☎ 050 / 39.64.66
Albert Dyserynckstraat 38, 8200 Sint Andries
- Dhr. P. **Hellebuck** – ☎ 050 / 38.26.86
Veldstraat 46, 8200 Sint-Michiels
- Dhr. J. **van Groenigen** – ☎ 050/38.72.62
Zandwege 10, 8490 Varsenare

Bankrekeningen

Kerkenwerk Protestantse Kerk Brugge

BE61 2800 2025 1617 (IBAN) - GEBA BE BB (BIC)

Diaconie

BE84 0014 4613 0459 (IBAN) - GEBA BE BB (BIC)

t.n.v. *Diaconie Verenigde Protestantse Kerk Brugge*

VZW Vrienden

BE10 0000 1658 7404 (IBAN) - BPOT BE B1 (BIC)

t.n.v. *Vrienden Protestantse Kerk Brugge*

*Verschijnt maandelijks
behalve in januari en juli*

**België – Belgique
P.B.
8000 BRUGGE 1-2
3 / 4565**

DE BRUGSE KERKBODE

Verantwoordelijke uitgever/afzendadres:

Dhr. A. Deceuninck, Rond den Heerdstraat 14, 8000 Brugge

Kantoor van afgifte: 8310 Assebroek – Erkenningsnummer: P408440